

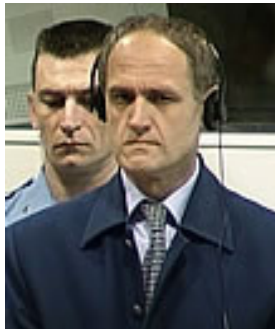
United Nations
Nations UniesInternational Criminal Tribunal
for the former Yugoslavia
Tribunal Pénal International
pour l'ex-Yugoslavie

“LOGORI OMARSKA, KERATERM I TRNOPOLJE” (IT-98-30/1)

KVOČKA i drugi

Tužilac protiv Miroslava Kvočke, Dragoljuba Prcaća, Milojice Kosa, Mlade Radića i Zorana Žigića

MIROSLAV KVOČKA	<i>Osuđen za progone na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi, ubistvo i mučenje</i>
	<p>Profesionalni policajac u stanici policije Omarska; učestvovao je u radu logora Omarska, na sjeverozapadu Bosne i Hercegovine, kao funkcionalni ekvivalent zamjenika komandira stražarske službe.</p> <ul style="list-style-type: none"> - osuđen na 7 godina zatvora

Zločini za koje je osuđen (primjeri):

Progoni na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi (zločini protiv čovječnosti)

- Miroslav Kvočka je zauzimao visok položaj u logoru i imao je određeni stepen vlasti nad stražarima.
- Imao je znatan uticaj da spriječi ili zaustavi neka zlostavljanja, ali je taj uticaj rijetko koristio.
- Bio je prisutan kada su krivična djela počinjena i bez sumnje je znao da se krajnje teško fizičko i psihičko nasilje redovito vrši nad nesrbima zatvorenima u Omarskoj.

Ubistvo i mučenje (kršenja zakona i običaja ratovanja)

- Bio je saizvršilac udruženog zločinačkog poduhvata u ubistvu dvojice zatočenika u logoru Omarska.
- Kao dio udruženog zločinačkog poduhvata, poticao je, počinio i na druge načine pomagao i podržavao mučenje i premlaćivanje bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata svojim odobravanjem i ohrabrivanjem ili pristankom na ta krivična djela.

DRAGOLJUB PRCAĆ	<i>Osuđen za progone na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi, ubistvo i mučenje</i>
	<p>Penzionisani policajac i kriminalistički tehničar koji je 29. aprila 1992. mobilisan i raspoređen u policijsku stanicu Omarska; administrativni pomoćnik komandanta logora Omarska.</p> <ul style="list-style-type: none"> - osuđen na 5 godina zatvora

Zločini za koje je osuđen (primjeri):

Progoni na političkoj, rasnoj ili vjerskoj osnovi (zločini protiv čovječnosti)

- Dragoljub Prcać je bio svjestan djela krajnjeg fizičkog i psihičkog nasilja koje se redovito vršilo nad nesrbima zatočenima u Omarskoj.
- Svoje dužnosti je obavljao marljivo i gotovo nikada nije intervenisao, čime je aktivno doprinio sistemu progona koji je vladao u logoru.
- Bio je svjestan da krivična djela počinjena nad nesrbima zatočenim u logoru imaju karakter progona i, na osnovu svog svjesnog i značajnog učešća u sistemu progona koji je vladao logorom Omarska, Dragoljub Prcać je imao namjeru da vrši diskriminaciju nad nesrbima zatočenim u logoru.

Ubistvo i mučenje (kršenja zakona i običaja ratovanja)

- Ostajao je ravnodušan na zločine koji su se činili u njegovom prisustvu. Njegova šutnja se može protumačiti kao davanje moralne podrške ili odobravanje počinocima.

MILOJICA KOS <i>Osuđen za progone na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi, ubistvo i mučenje</i>	
	<p>Vođa smjene straže u logoru Omarska od otprilike 31. maja do 6. avgusta 1992; takođe poznat kao “Krlle”</p> <ul style="list-style-type: none"> - osuđen na 6 godina zatvora

Zločini za koje je osuđen (primjeri):

Progoni na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi, ubistvo, nehumana djela (zločini protiv čovječnosti)

- Milojica Kos je neposredno znao za postupke i uslove u Omarskoj obilježene zlostavljanjem.
- Učestvovao je u djelima nasilja nad zatočenicima.
- Bio je na položaju vlasti i uticaja u odnosu na stražare u svojoj smjeni.
- Bio je upleten u iznuđivanje i krađu novca od zatočenika u logoru Omarska.

Ubistvo i mučenje (kršenja zakona i običaja ratovanja)

- Aktivno je učestvovao ili prešutno odobravao krivična djela počinjenja u svom prisustvu ili od strane stražara u njegovoj smjeni.
- Bio je direktno i lično uključen u premlaćivanja zatočenika sredinom jula 1992.

MLADO RADIĆ <i>Osuđen za progone na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi, ubistvo i mučenje</i>	
	<p>Profesionalni policajac raspoređen u policijsku stanicu Omarska i vođa smjene u logoru Omarska od otprilike 28. maja do kraja avgusta 1992.; takođe poznat kao “Krkan”</p> <ul style="list-style-type: none"> - osuđen na 20 godina zatvora

Zločini za koje je osuđen (primjeri):

Progoni na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi, ubistvo, nehumana djela (zločini protiv čovječnosti)

- Mlado Radić je znao da se u logoru Omarska redovito vrše djela krajnjeg fizičkog i psihičkog nasilja u svrhu diskriminacije.

- Imao je značajnu vlast nad stražarima u svojoj smjeni u logoru i koristio je tu vlast za selektivno sprečavanje krivičnih djela, ignorišući veliku većinu zločina počinjenih tokom njegove smjene.
- Silovao je jednu zatočenicu i pokušao da siluje drugu.
- Učestvovao je u seksualnom zastrašivanju, zlostavljanju i napastvovanju druge tri zatočenicice.

Ubistvo i mučenje (kršenja zakona i običaja ratovanja)

- Odvodio je zatočnike u sobe gdje su ih isljeđivali, a zatim ih vraćao nazad nakon što su bili ne samo ispitivani već i premlaćeni.
- Nije spriječio ljude izvan logora, uključujući Duška Tadića i Zorana Žigića, da ulaze u logor i učestvuju u premlaćivanju zatočenika.
- Nekoliko zatočenika je umrlo nakon premlaćivanja koja su počinili stražari u njegovoj smjeni.
- Uzevši u obzir ranjivost žrtava, bol koji im je namjerno nanesen i stanje neizvjesnosti u kojem su držane žene zatočene u logoru Omarska, Vijeće je djela seksualnog nasilja okarakterisalo kao djela mučenja.

ZORAN ŽIGIĆ

Osuđen za progone na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi, mučenje i okrutno postupanje

Taksista koji je mobilisan u rezervnu policiju. Kratko je radio kao stražar u logoru Keraterm, a konkretno je ulazio u logore Omarska i Trnopolje kako bi zlostavljao, batinao, mučio i/ili ubijao zatočnike; takođe poznat kao “Žiga”

- osuđen na **25 godina zatvora**

Zločini za koje je osuđen (primjeri):

Progoni na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi (zločini protiv čovječnosti)

- Zoran Žigić je učestvovao u premlaćivanju trojice zatočenika u logoru Omarska i pomogao je i podržavao premlaćivanje jednog drugog zatočenika.
- Ubio je dvojicu zatočenika.
- Bio je saučesnik u ubistvu jednog zatočenika u logoru Keraterm.

Mučenje i okrutno postupanje (kršenja zakona i običaja ratovanja)

- Zoran Žigić je koristio oružja kao što je palica na čijem vrhu je bila metalna kugla kako bi naudio zatočenicima.
- Trojici zatočenika je naredio da zauzmu položaje poput pasa, sjedeći na rukama i stopalima, a onda ih je počeo da tuče. Nakon dugotrajnog batinanja, naredio im je da puze vani kao psi i da operu krvlju oblivena lica u jednoj lokvi prljave kišnice. Batinanje je zatim nastavljeno.

MIROSLAV KVOČKA

Rođen

1. januara 1957. u Marićkoj, Bosna i Hercegovina

Optužnica	Prvobitna: 9. novembra 1998., izmijenjena: 26. oktobra 2000.
Uhapšen	8. aprila 1998., od strane multinacionalnih stabilizacijskih snaga (SFOR)
Prebačen na MKSJ	9. aprila 1998.
Prvo stupanje pred sud	14. aprila 1998. izjasnio se da nije kriv ni po jednoj tački optužnice
Presuda o kazni Pretresnog vijeća	2. novembra 2001. osuđen je na 7 godina zatvora
Presuda Žalbenog vijeća	28. februara 2005. potvrđena je kazna od 7 godina zatvora
Kazna izdržana	Odobreno prijevremeno puštanje na slobodu 31. marta 2005. U izdržavanje kazne je uračunato vrijeme koje je proveo u pritvoru od 8. aprila 1998.

DRAGOLJUB PRCAĆ	
Rođen	18. jula 1937. u Omarskoj, Bosna i Hercegovina
Optužnica	Prvobitna: 9. novembra 1998., izmijenjena: 26. oktobra 2000.
Uhapšen	5. marta 2000, od strane SFOR-a
Prebačen na MKSJ	5. marta 2000.
Prvo stupanje pred sud	10. marta 2000. izjasnio se da nije kriv ni po jednoj tački optužnice
Presuda o kazni Pretresnog vijeća	2. novembra 2001. osuđen je na 5 godina zatvora
Presuda Žalbenog vijeća	28. februara 2005. potvrđena je kazna od 5 godina zatvora
Kazna izdržana	Pušten na slobodu 4. marta 2005.

MILOJICA KOS	
Rođen	1. aprila 1963. u selu Lamovita, Bosna i Hercegovina
Optužnica	Prvobitna. 9. novembra 1998., izmijenjena: 26. oktobra 2000.
Uhapšen	28. maja 1998., od strane SFOR-a
Prebačen na MKSJ	29. maja 1998.
Prvo stupanje pred sud	2. juna 1998. izjasnio se da nije kriv ni po jednoj tački optužnice
Presuda o kazni Pretresnog vijeća	2. novembra 2001. osuđen je na 6 godina zatvora
Kazna izdržana	31. jula 2002. odobreno mu je prijevremeno puštanje na slobodu

MLAĐO RADIĆ	
Rođen	15. maja 1952. u selu Lamovita, Bosna i Hercegovina
Optužnica	Prvobitna. 9. novembra 1998., izmijenjena: 26. oktobra 2000.
Uhapšen	8. aprila 1998, uhapšen od strane SFOR-a
Prebačen na MKSJ	9. aprila 1998.
Prvo stupanje pred sud	14. aprila 1998. izjasnio se da nije kriv ni po jednoj tački optužnice
Presuda o kazni Pretresnog vijeća	2. novembra 2001. osuđen je na 20 godina zatvora
Presuda Žalbenog vijeća	28. februara 2005. potvrđena je kazna od 20 godina zatvora
Nalazi se na izdržavanju kazne	15. novembra 2005. prebačen je u Francusku na izdržavanje preostalog dijela kazne. U izdržavanje kazne je uračunato vrijeme koje je proveo u pritvoru od 8. aprila 1998.

ZORAN ŽIGIĆ	
Rođen	20. septembra 1958. u selu Balte, Bosna i Hercegovina
Optužnica	Prvobitna. 9. novembra 1998., izmijenjena: 26. oktobra 2000.
Dobrovoljna predaja	16. aprila 1998.
Prebačen na MKSJ	16. aprila 1998.
Prvo stupanje pred sud	20. aprila 1998. izjasnio se da nije kriv po svim tačkama optužnice
Presuda o kazni Pretresnog vijeća	2. novembra 2001., osuđen na 25 godina zatvora
Presuda Žalbenog vijeća	28. februara 2005., kazna od 25 godina zatvora potvrđena
Na izdržavanju kazne	8. juna 2006., prebačen je u Austriju na izdržavanje preostalog dijela kazne. U izdržavanje kazne je uračunato vrijeme koje je proveo u pritvoru od 16. aprila 1998.

STATISTIČKI PODACI

Dani suđenja	113
Svjedoci Tužilaštva	50
Svjedoci odbrane	Ukupno: 89 Kvočka: 22 Kos: 4 Radić: 22 Žigić: 25 Prcać: 16
Svjedoci Vijeća	0
Dokazni predmeti Tužilaštva	305
Dokazni predmeti odbrane	Ukupno: 184 Kvočka 58 Kos: 13 Radić: 35 Žigić: 32 Prcać: 46
Dokazni predmeti Vijeća	0

SUĐENJE	
Počelo	28. februara 2000.
Završne riječi	16. - 19. jula 2001.
Pretnosno vijeće I	Sudija Almiro Rodrigues (predsjedavajući), sudija Fouad Riad, sudija Patricia Wald
Tužilaštvo	Susan Somers, Kapila Waidyaratne, Daniel Saxon
Odbrana	Za Miroslava Kvočku: Krstan Simić Za Milojicu Kosa: Žarko Nikolić Za Mlađu Radića: Toma Fila Za Zorana Žigića: Slobodan Stojanović Za Dragoljuba Prcaća: Jovan Simić
Presuda	2. novembar 2001.

ŽALBA	
Žalbeno vijeće	Sudija Mohamed Shahabuddeen (predsjedavajući), sudija Fausto Pocar, sudija Florence Mumba, sudija Mehmet Güney, sudija Inés Mónica Weinberg de Roca
Tužilaštvo	Anthony Carmona, Helen Brady, Norul Rashid, David Re, Kelly Howick
Odbrana	Za Miroslava Kvočku: Krstan Simić Za Mlađu Radića: Toma Fila Za Zorana Žigića: Slobodan Stojanović Za Dragoljuba Prcaća: Jovan Simić
Presuda	28. februar 2005.

POVEZANI PREDMETI <i>prema geografskom području</i>	
BANOVIĆ (IT-02-65/1) “LOGORI OMARSKA I KERATERM”	
BOROVNICA (IT-95-3) “PRIJEDOR”	
BRĐANIN (IT-99-36) “KRAJINA”	
KARADŽIĆ I MLADIĆ (IT-95-5/18) “BOSNA I HERCEGOVINA” I “SREBRENICA”	
KRAJISNIK (IT-00-39 I 40) “BOSNA I HERCEGOVINA”	
MEJAKIĆ I DRUGI (IT-02-65) “LOGORI OMARSKA I KERATERM”	
MILOŠEVIĆ (IT- 02-54) “KOSOVO, HRVATSKA I BOSNA I HERCEGOVINA”	
MRĐA (IT-02-59) “PLANINA VLAŠIĆ”	
PLAVŠIĆ (IT-00-39 I 40/1) “BOSNA I HERCEGOVINA”	
SIKIRICA I DRUGI (IT-95-8) “LOGOR KERATERM”	
STAKIĆ (IT-97-24) “PRIJEDOR”	
STANIŠIĆ, MIĆO (IT-04-79)	
TADIĆ (IT-94-21) “PRIJEDOR”	

ŽUPLJANIN (IT-99-36) "KRAJINA"

KOVAČEVIĆ I DRLJACA (IT-97-24) "PRIJEDOR"

OPTUŽNICA I OPTUŽBE

U prvobitnoj optužnici u predmetu *Kvočka i drugi* (IT-98-30), potvrđenoj 9. novembra 1998., spojene su optužbe protiv četvorice optuženih koji su se svi teretili u optužnici koja se odnosila na logor Omarska (IT-95-4), a koje je potvrđena 13. februara 1995.; Zoran Žigić je takođe bio optužen u optužnici koja se odnosila na logor Keraterm (IT-95-8), a koja je potvrđena 21. jula 1995. (IT-95-8).

Poslije pritvaranja Dragoljuba Prcaća, Pretresno vijeće je 14. aprila 2000. spojilo postupak protiv Prcaća (IT-95-4) sa postupkom protiv Kvočke i drugih pod novim predmetnim brojem IT-98-30/1.

U skladu s nalogom Pretresnog vijeća od 13. oktobra 2000., Tužilaštvo je 26. oktobra 2000. podnijelo izmijenjenu optužnicu u kojoj su konsolidovane optužnice za optužene Dragoljuba Prcaća, Miroslava Kvočku, Mlađu Radića, Milojicu Kosa i Zorana Žigića.

U važećoj optužnici, optuženi se terete kako slijedi:

Miroslav Kvočka, na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) i na osnovu krivične odgovornosti nadređenog (član 7(3)) za:

- povrede ličnog dostojanstva, ubistvo, mučenje, okrutno postupanje (kršenja zakona i običaja ratovanja, član 3),
- progone na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi, nehumana djela, ubistvo, mučenje (zločini protiv čovječnosti, član 5).

Dragoljub Prcać, na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) i na osnovu krivične odgovornosti nadređenog (član 7(3)) za:

- mučenje, okrutno postupanje, ubistvo, povrede ličnog dostojanstva (kršenja zakona i običaja ratovanja, član 3),
- progone na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi, nehumana djela, ubistvo, mučenje (zločini protiv čovječnosti, član 5).

Milojica Kos, na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) i na osnovu krivične odgovornosti nadređenog (član 7(3)) za:

- povrede ličnog dostojanstva, ubistvo, mučenje, okrutno postupanje (kršenja zakona i običaja ratovanja, član 3),
- progone na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi, nehumana djela, ubistvo, mučenje (zločini protiv čovječnosti, član 5).

Mlađo Radić, na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) i na osnovu krivične odgovornosti nadređenog (član 7(3)) za:

- mučenje, povrede ličnog dostojanstva, ubistvo, okrutno postupanje (kršenja zakona i običaja ratovanja, član 3),
- progone na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi, nehumana djela, ubistvo, silovanje, mučenje (zločini protiv čovječnosti, član 5).

Zoran Žigić, na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) za:

- povrede ličnog dostojanstva, ubistvo, mučenje, okrutno postupanje (kršenja zakona i običaja ratovanja, član 3),
- progone na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi nehumana djela, ubistvo, mučenje (zločini protiv čovječnosti, član 5).

SUĐENJE

TSuđenje u predmetu *Kvočka i drugi* počelo je 28. februara 2000., ali je prekinuto 6. marta 2000. nakon što su snage SFOR-a 5. marta 2000. uhapsile Dragoljuba Prcaća. Suđenje je nastavljeno 2. maja 2000., nakon što je predmet protiv Dragoljuba Prcaća spojen s predmetom protiv Kvočke i drugih. Tužilaštvo je završne riječi iznijelo 16. jula 2001., a odbrana 17, 18. i 19. jula. Suđenje se vodilo pred Pretresnim vijećem I (sudija Rodrigues, predsjedavajući, sudija Riad i sudija Wald).

POSTUPAK U SKLADU S PRAVILOM 98 bis

Po završetku izvođenja dokaza optužbe, ukoliko smatra da su izvedeni dokazi nedovoljni za dokazivanje optužbi, odbrana može tražiti da se donese oslobađajuća presuda. Ukoliko Pretresno vijeće smatra da optužba nije iznijela dovoljno dokaza, ono može donijeti oslobađajuću presudu po svim ili po nekim tačkama optužnice prije početka izvođenja dokaza odbrane.

Dana 6. novembra 2000., Mlađo Radić, Milojica Kos, Zoran Žigić i Dragoljub Prcać (posljednja tri navedena - povjerljivo) podnijeli su prijedlog za donošenje oslobađajuće presude, u skladu s pravilom 98 bis. Rasprava po tom pitanju održana je 28. novembra 2000.

Dana 15. decembra 2000., Pretresno vijeće je donijelo sljedeću presudu u korist optuženih:

- "Kvočka, Kos, Radić i Prcać oslobođeni su optužbi koje su se odnosile na logore Keraterm i Trnopolje. Vijeće je konstatovalo da nisu izeseni nikakvi dokazi o bilo kakvoj ulozi optuženih u tim logorima i da se spisak žrtava Kvočke, Kosa, Radića i Prcaća odnosi samo na zatočenike logora Omarska;
- Kvočka, Kos, Radić, Žigić i Prcać oslobođeni su optužbi koje su se odnosile na devet osoba čija su imena navedena u povjerljivom dodatku toj odluci;
- Žigić je oslobođen optužbi koje su se odnosile na 10 osoba čija su imena navedena u povjerljivom dodatku toj odluci, a koje se odnose na tačke 1-3 i 11-14 izmijenjene optužnice, i na navode o prinudnom felaciju koji se tiču ostalih žrtava pomenutih u tačkama 6-7 i 11-14 izmijenjene optužnice."

Pretresno vijeće je odbacilo presotale navode iz prijedloga za donošenje oslobađajuće presude.

PRESUDA PRETRESNOG VIJEĆA

Dana 30. aprila 1992. srpske snage su preuzele kontrolu nad Prijedorom. Po zauzimanju Prijedora ubrzo je uslijedilo izbacivanje nesrba, bosanskih Muslimana ili Hrvata, sa odgovornih funkcija. Mnogi su na kraju izgubili posao, njihova djeca više nisu mogla ići u školu, a na radiju se emitirala antimuslimanska i antihrvatska propaganda.

Hrvati i Muslimani ne prihvataju tu situaciju i spremaju se reagirati. U slučajevima gdje je došlo do snažnijeg otpora Hrvata i Muslimana, Srbi pokreću napade, npr. na sela Hambarine i Kozarac. Dana 30. maja pokušaj Muslimana da vrate kontrolu na Prijedorom propada. Kako bi spriječili svaku pomisao Hrvata i prije svega Muslimana na otpor, Srbi odlučuju privesti sve nesrbe koji bi mogli predstavljati opasnost, tako da počinju hapsiti osobe koje su predstavljale određeni autoritet, uključujući i onaj moralni, ili su raspolagale određenom moći, naročito ekonomskom. Istovremeno se muškarce odvaja od žena, djece i starijih osoba, jer ih treba ispitati. Prikladno je stoga, smatraju Srbi, one nesrbe, koji još nisu otišli iz regije, okupiti u centre. Na taj način stvoreni su centri Omarska, Keraterm i Trnopolje

Petorica optuženih su proglašeni krivim u vezi s događajima u opštini Prijedor na sjeverozapadu Bosne i Hercegovine, a naročito za događaje u logoru Omarska.

Kao i logore Trnopolje i Keraterm, tako je i logor Omarska službeno osnovao 30. maja 1992. Simo Drljača. Nalazi se u zgradama bivšeg rudnika željezne rude u selu Omarska, oko 20-25 kilometara od grada Prijedora. Iz početka zamišljen da djeluje petnaestak dana, logor je u stvarnosti funkcionirao do otprilike 20. avgusta 1992. Tokom tog perioda kroz logor je prošlo najmanje 3.334 zatočenika. Njima valja pridodati tridesetak žena, od kojih su mnoge u tom kraju bile ugledne. Svi zatočenicu su ispitivani. Gotovo svi su premlaćivani. Mnogi nisu iz logora izašli živi.

Zlostavljanje u logoru je bila neprekidna i opšta pojava, a počelo je dolaskom zatočenika. Od trenutka kad bi stigli, zatvorenike su najčešće tukli ili u svakom slučaju maltretirali, kao da su im željeli odmah pokazati da ih se više neće smatrati ljudskim bićima. Uz udarce su izlazili iz autobusa kojima su dovezeni

u logor; morali su se postrojiti uza zid i često su im otimali lični dokumenti ili novac; prisiljavani su da pjevaju srpske pjesme; potom su morali sjediti na tlu ili čak ležati na stomaku na vreloj asfaltu satima, pri čemu se nisu smjeli pomaknuti ili a ne mogu ni piti.

Ispitivani su. Udarani su šakama, čizmana, kundacima pušaka i drugim predmetima. U hangarima nije bilo ćelija, već samo velike sale u kojima su logoraši bili neizdrživo nagurani jedan uz drugog, tako da su nekad jedva imali mjesta da se pomaknu, i bili su prisiljeni da spavaju, kada mogu spavati, na golom podu ili na paletama. Zatvorenici su dobijali vrlo malo hrane, koja je bila često pokvarena, i gotovo nimalo vode. Klozeta tako reći nije ni bilo i svoje prirodne potrebe su morali zadovoljiti u kante ili u uglu neke prostorije ili poda se. Bolesni ili ozlijeđeni zatočenici jedva da su dobivali ikakvu njegu ili je uopšte nisu dobijali. Uopšteno govoreći, svi ti muškarci su mršavi, oslabljeni i još dodatno utučeni jer su živjeli u klimi nasilja i straha. Neke žene su zlostavljane i/ili silovane. Nije postojalo niti jedno jedino mjesto u logoru na kojem bi se zatočenik mogao osjećati bezbjedno ili se jednostavno nadati da ga niko neće udariti niti podvrgnuti nekom obliku nasilja.

Uopšteno uzevši, odbrana tokom suđenja nije pobijala pravnu kvalifikaciju djela u navodima optužbe. Ono što odbrana u biti jeste osporavala jest uloga optuženih u počinjenju tih zločina. U svojoj presudi Vijeće se prvenstveno oslanjalo na sudsku praksu Međunarodnog suda u odnosu na definiciju krivičnih djela. Uzevši formalno na znanje brojne činjenice, Vijeće je odlučilo da je vođen sistematski i masovni napad protiv muslimanskog i hrvatskog civilnog stanovništva opštine Prijedor. Analizom činjenica Pretresno vijeće je zaključilo da su počinjena krivična djela progona, hotimičnog lišavanja života, mučenja i okrutnog postupanja.

Dokazi su pokazali da logori Omarska, Keraterm i Trnopolje nisu bili plod slučaja; da nisu osnovani slučajno već da su bili rezultat smišljene politike čiji je cilj bio zavođenje sistema diskriminacije nad nesrpskim stanovništvom Prijedora. Vijeće se nije uvjerilo da su Miroslav Kvočka, Dragoljub Prcać, Milojica Kos, Mlađo Radić i Zoran Žigić bili umiješani u koncipiranje logora ili u odlučivanje da se oni otvore. Međutim, Vijeće je zaključilo da su bili svjesni sistema progona sprovedenog u logorima i da su u njemu učestvovali s punom svijesću o čemu se tu radi.

Dana 2. novembra 2001., Pretresno vijeće je izreklo presudu kojom je optužene osudilo kako slijedi:

Miroslav Kvočka je proglašen krivim na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) za:

- ubistvo i mučenje (kršenja zakona i običaja ratovanja, član 3),
- progone na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi (zločini protiv čovječnosti, član 5).

Kazna: 7 godina zatvora.

Dragoljub Prcać je proglašen krivim na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) za:

- ubistvo i mučenje (kršenja zakona i običaja ratovanja, član 3),
- progone na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi (zločini protiv čovječnosti, član 5).

Kazna: 5 godina zatvora.

Milojica Kos je proglašen krivim na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) za:

- ubistvo i mučenje (kršenja zakona i običaja ratovanja, član 3),
- progone na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi (zločini protiv čovječnosti, član 5).

Kazna: 6 godina zatvora.

Mlađo Radić je proglašen krivim na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) za:

- ubistvo i mučenje (kršenja zakona i običaja ratovanja, član 3),
- progone na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi (zločini protiv čovječnosti, član 5).

Kazna: 20 godina zatvora.

Zoran Žigić je proglašen krivim na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta Međunarodnog suda) za:

- ubistvo i okrutno postupanje (kršenja zakona i običaja ratovanja, član 3),
- progone na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi (zločini protiv čovječnosti, član 5).

Kazna: 25 godina zatvora.

PRESUDA ŽALBENOG VIJEĆA

Miroslav Kvočka je podnio obavijest o žalbi 13. novembra 2001., Dragoljub Prcać i Mlađo Radić 15. novembra 2001., a Zoran Žigić i Milojica Kos 16. novembra 2001. Milojica Kos je svoju žalbu povukao 21. maja 2002. Odobreno mu je prijevremeno puštanje na slobodu 31. jula 2002. (vidi *Saopštenje za javnost* br. 692).

Dana 17. decembra 2003., Miroslavu Kvočki je odobreno privremeno puštanje na slobodu do žalbene rasprave. Na slobodu je pušten 19. decembra 2003. Od 19. do 29. marta 2004. Miroslav Kvočka se vratio u pritvor Međunarodnog suda radi rasprave o njegovoj žalbi koja je održana od 23. do 26. marta 2004.

Žalbeno vijeće je 28. februara 2005. donijelo presudu kojom je potvrdilo sve kazne koje je izreklo Pretresno vijeće.

ZAVRŠETAK POSTUPKA

Dragoljub Prcać je pušten na slobodu 4. marta 2005. nakon što je izdržao kaznu u potpunosti.

Miroslavu Kvočki je odobreno prijevremeno puštanje na slobodu 30. marta 2005.

Mlađi Radiću je u kaznu uračunato vrijeme koje je proveo u pritvoru od 8. aprila 1998., a Zoranu Žigiću od 16. aprila 1998.

Dana 15. novembra 2005., Mlađo Radić je prebačen na izdržavanje kazne u Francusku.

Zoran Žigić je prebačen na izdržavanje kazne u Austriji.

ZAHTJEV ZA PREISPITIVANJE

U skladu s pravilo 119 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda, u slučaju da se otkrije nova činjenica koja nije bila poznata strain koja podnosi zahtjev u vrijeme postupka pred pretresnim ili žalbenim vijećem, tužilac ili odbrana mogu podnijeti tom Vijeću zahtjev za preispitivanje presude.

Dana 27. februara 2006., odbrana Mlađe Radića podnijela je zahtjev za preispitivanje. Dana 31. oktobra 2006., Zažlebno vijeće u sastavu: sudija Fausto Pocar (predsjedavajući), sudija Mohamed Shahabuddeen, sudija Mehmet Güney, sudija Liu Daqun i sudija Wolfgang Schomburg, odbacilo je zahtjev za preispitivanje u cijelosti.

Dana 7. decembra 2005., Zoran Žigić je podnio Molbu za preispitivanje u kojoj je tražio od Žalbenog vijeća da preispita drugostepenu presudu, te ili naloži ponavljanje postuka, ili mu izrekne oslobađajuću presudu po svim osudama izuzev osuđujuću presude za progon izvršen nad Seadom Jusufagićem, djelo počinjeno u logoru Keraterm u junu 1992., te osuđujuće presude za okrutno postupanje nad svjedokom AK, počinjeno u logoru Omarska u junu 1992., za koje je Zoran Žigić preuzeo krivičnu odovornost. Molba je odbijena 26. juna 2006.